

Mihai Şteţ

Cărţile

roman

POLIROM
2024

Piciorul lui drept se mișcă fulgerător, fotbalistic și împinge cu gheata scaunul care zboară vreo șapte metri în spate, ajungând tot trântit și vai de el până aproape de mine. Tăcut, îl ridic. Nu știu de ce, nu mi-e frică nici de el, nici de cei doi gardieni – mititelul care m-a scos din celulă m-a abandonat imediat după ce am sosit aici – care stau postați de-o parte și de alta a lui ca doi câini de pază. Nu mi-e frică nici de bloggerița cu părul, unghiile și pijamaua toate de culoare neagră, care stă de-o parte, alături de alți trei scriitori, înfruntându-mă dură și sfidătoare. Parcă o cheamă Oana, Oana și mai cum? Pfff! *I don't know!* E cam de aceeași vârstă cu mine și are o privire căreia nimic nu-i scapă – aproape neliniștită, aș putea spune, deși comportamentul ei general e destul de glacial și controlat. Am vorbit cu ea și gașca ei o singură dată, recent, când i-am întâlnit în curte și le-am propus să evadăm cu toții de aici. I-am ales pe ei pentru că par mai curajoși – constat însă că și folosesc curajul pentru alte scopuri, turnându-i pe ceilalți scriitori. În fine, dacă m-ar fi ascultat, dacă am fi încercat unul dintre planurile mele de evadare, sunt sigur că ne-ar fi ieșit, deși habar nu am ce naiba ne-ar fi așteptat afară. Dar nu au vrut. Probabil că viața lor aici e mai sigură decât a mea, deși nu aș băga mâna-n foc că-i așa. Da! Fiecare face ce poate ca să-i fie mai bine sau, în cazul celor mai psihopați, ca să-și tragă puțină bucurie din suferința altora. Chiar și așa, din perspectiva mea de om de o rară rectitudine sfânt-paulinică, protestez împotriva acestei degradări morale absolute, împotriva acestei mârșavii, împotriva acestei trădări! De fapt, nu protestez deloc. Însă mi-e teamă pentru Roxana. Recunosc.

— Bă, muie! Trage scaunul ăla la masă și stai jos când îți spun! Tu n-auzi? tună din nou adjunctul și-mi arată dinții.

Țin să menționez că îl cheamă Marian – mi-a spus Roxana. Și din Marian, adjunctul, țâșnesc acum doar râuri de furie.

— Stai că mă gândesc la ceva, îi spun calm cu o voce nazală, de fapt, cu vocea mea nazală, că nu am alta.

Cei șapte rămân cu gurile căscate. Ne aflăm în depozitul de cărți al pușcăriei, o sală mare de tot, cu ferestre înalte și luminoase și ticsită cu mormane de cărți prăfuite, cu urechiușe și cu foile îngălbenite de timp. Cu alte cuvinte, sunt cărți vechi, deci bune, pentru că sunt foarte bine editate – așa erau cărțile cândva. Strănut alergic de la praful cărților și ochii îmi cad pe un volum de Schiller. Inima îmi tresaltă pentru că Schiller este unul dintre preferații mei. Scrisul lui are o calitate dulce și tinerească și nu-i atât de vast ca al lui Goethe – deși Goethe este cel care mă face să plâng. Dar când îl citesc pe Schiller simt mișcare continuă, o bucurie a minții pe care doar el poate să o redea... Părerea mea... Și dacă tot sunt pe filiera asta germană, îmi amintesc că nu am terminat niciodată *Critica rațiunii pure*. Dau din umeri la propriile gânduri și rânjesc, însă scaunul tot îl trag la masă, unde mă așez. Poate fac asta și pentru că, între rânjet și operațiunea de așezare la masă, unul dintre cei doi gardieni sare la mine și-mi plasează un pumn în gură. Pumnul mă face să înțeleg cât de puțin relevanți sunt Schiller și Goethe și Kant acum.

— Pot să iau câteva cărți de aici? bolborosesc ca un idiot în timp ce mă frec pe moacă.

Adjunctul – prefer să-i spun așa – mă ignoră și se joacă cu mâna dreaptă la nivelul brâului, de unde scoate și trânteste ceva pe masă. Mâna lui e înfricoșătoare. Are unghiile degetelor lungi și puțin curbate, ca de sălbăticiune, și e atât de mare, încât acoperă – și-o îndepărtează încet – un pistol. Este un model vechi, pătrășos, negru și mic. Zici că-i de jucărie. Văd că așa voi muri eu, din joacă. Tocmai mi-am dat seama că a trecut mai bine de un an de când a început nebunia cărților și nu v-am spus numele meu. Ei, acum nu mai contează. În câteva secunde creierii mei nu vor mai avea consistența care să le permită vitalitate sau gândire. Nu vom mai putea comunica.

Adjunctul execută cu mâna stângă un al doilea set de mișcări, asemănătoare celor făcute cu mâna dreaptă, și iar trânteste ceva pe masă. Mâna asta are pe ea un tatuaj alcătuit din simbolurile grecești P și ξ – asta înseamnă Roxi – urmate de două inimioare de dimensiuni diferite și lipite una de cealaltă. Ochindu-mă cu un rânjet și mai expansiv, adjunctul își ridică încet și mâna stângă, de sub care răsare un pachet de cărți cu un model roșu și alb pe spate. În momentul ăsta știu că am belit-o. Și, repet, voi muri din joacă.

— Să vedem cât de bun ești cu cărțile astea, îmi spune adjunctul și râde ușor.

Are dinții frumoși, chiar foarte frumoși. Sunt mari, albi și lungi, ca dinții de neamț – știu de la un dentist că neamții au dinții mari. Dar să revenim! Mă uit la pachetul de cărți. Modelul de pe spatele lui îmi zâmbește cu inimioarele și florile și scoicile și romburile lui. Înghit în sec și scot un „Ce?”.

— Poftim, bă, jegosule! Se zice poftim! strigă adjunctul și umple depozitul de cărți cu glasul lui.

S-a făcut la fel de roşu ca modelul de pe spatele pachetului de cărţi.

— Ce fel de cărţi sunt? continui eu şi mă uit la tribul de scriitori-turnători în timp ce-mi muşc buza inferioară.

Par să fie foarte mulţumiţi.

— Contează?

— Nu contează, dar...

— Dar ce?

— Nimic...

— Atunci de ce pula mea întrebi? De ce?

Băi, frate, că nervos mai eşti...

— Îmi place să vorbesc, spun eu.

Adjunctul mă înjură urât de tot şi îmi explică succint instrucţiunile jocului la care s-a gândit chiar el, asta în timp ce taie pachetul amestecându-l cu dexteritatea unui jucător înrăit. Probabil s-a modelat şi el după tendinţele directorului, deşi dexteritatea lui denotă o experienţă mai veche – spun asta cu acuitatea unui istoric amator, care e mereu curios de investigaţii de-astea despre originea fenomenelor.

Şi acum vine lovitura! Adjunctul mă informează că va trebui să ghicesc absolut tot pachetul, toate cincizeci şi două. La fiecare greşeală îmi va trage un glonţ undeva, în mâini, în picioare şi tot aşa până ajunge la scăfârlie – sună dureros. Iar dacă este adevărat ce se zice despre mine, mai spune adjunctul, şi anume că văd cărţile, atunci nu ar trebui să fie o problemă.

— Sunt cam stresat. Nu pot să le văd când sunt stresat. Şi sunt destul de multe, spun eu în timp ce anxietatea mă cuprinde şi se amplifică, transformându-se în sudoare.

— Dar la nevestele altora te poţi da! Aşa-i? Aşa-i, mă? Băga-ţi-aş...

Nu aud restul discursului – încărcat în mare parte cu tot felul de blesteme –, dar văd gura adjunctului cum se mișcă cu repezeală, de parcă ar recita o poezie învățată pe de rost; un recital cam la fel de vechi ca îndemânarea cu care amestecă pachetul de cărți. Ce nesigur mai e pe el și căpcăunul ăsta. Păcat, că-i băiat frumos. Până la urmă, ce are că eu și Roxana ne iubim, atât timp cât și ei se iubesc – sper că se iubesc. Și, fie vorba între noi, nu m-am mai văzut cu ea de ceva timp. A fost ocupată. Sau poate are un alt iubit? Nu știu.

— OK.

— OK ce?! strigă adjunctul – că doar atât face, strigă.

— Dor gloanțele alea?

Bloggerița Oana pufnește în râs. Mă uit la ea și plec capul cu respect. Mă place, așa, cumva. Dar adjunctul își întoarce brusc fața spre ea și bloggerița Oana redevine o carapace serioasă, de bloggeriță – una care scrie despre drepturi și egalitate... din pușcărie.

— Ai înțeles ce trebuie să faci? încheie adjunctul pe nepusă masă.

Dau din cap semiumil și mă gândesc la moarte. Adjunctul își scrâșnește dinții ăia frumoși ai lui și, îndoindu-și mâna dreaptă din încheietură ca un dandy, trece două degete peste pachetul de cărți – pe care-l ține în mâna stângă – și desprinde o piesă.

— Ah! spun eu și râd, ușurat că măcar am scăpat de un prim glonț.

— Ce-i? întreabă adjunctul, tulburat de aparenta mea încredere.

— Sunt cărţi franţuzeşti. Cum de nu mi-am dat seama mai repede? spun în timp ce adjunctul, gardienii şi tribul de scriitori se albesc la faţă. Opt de pică, adaug rapid.

Adjunctul rânjeşte ca şi cum m-aş fi înşelat şi ridică pistolul, ţintindu-l spre umărul meu stâng. Nu-mi vine să cred! Am greşit? Adjunctul trânteste cartea pe masă. Nu, nu, am avut dreptate! Adjunctul pune deocamdată pistolul de-o parte.

— Mai ai cincizeci şi una, zice el şi din jur erup nişte râsete înfundate.

— Şi ce ziceai că se întâmplă dacă câştig? întreb şi mă scarpin pe gât.

— Nimic. Trăieşti, spune tăios, dar ceva mai liniştit adjunctul.

— Nu. Vreau să-i împuşti pe ei, spun şi arăt cu degetul spre tribul de scriitori-turnători.

Bloggeriţa Oana mă scrutează ameninţător.

— Nu pui tu condiţii aici, mi-o azvârle adjunctul înţepat.

— Păi, ce haz mai avem atunci? Şi, până la urmă, ce vă pasă vouă de ei? întreb ca un copil îmbufnat.

— Sunt informatorii noştri cei mai de încredere, îmi clarifică adjunctul. Îţi mărturisesc asta pentru că ştiu că nu vei mai ieşi viu de-aici.

Înjur ceva în gând pentru descărcare şi, relativ calm, mă uit la pachet.

— Înţeleg, spun. Şi ți-au spus că am vrut să evadez?

— De ce? Ce crezi că te aşteaptă afară? spune adjunctul de parcă mi-ar fi citit gândurile şi ia o a doua carte.

Respir adânc şi, cu ochii pe pistol, mă rog la Maica Sfântă: